

THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ BÀI HỌC KINH NGHIỆM TRONG CÔNG TÁC XÓA ĐÓI, GIẢM NGHÈO Ở TỈNH HẢI DƯƠNG HIỆN NAY

NGUYỄN VĂN TUÂN *

Tóm tắt: Từ phân tích thực trạng chủ trương, chính sách đến thực tiễn xóa đói, giảm nghèo của tỉnh Hải Dương bài viết đã rút ra một số bài học kinh nghiệm điển hình về công tác xóa đói giảm nghèo ở Hải Dương.

Từ khóa: Xóa đói; giảm nghèo; Hải Dương.

Ngày nhận bài: 01/4/2013; Ngày duyệt đăng bài: 30/9/2013

Hải Dương là một tỉnh nằm trong vùng kinh tế trọng điểm của phía Bắc (Hà Nội – Hải Phòng – Quảng Ninh), có diện tích 1.661,2 km², dân số gần 1,7 triệu người, bao gồm có thành phố Hải Dương, thị xã Chí Linh và 10 huyện. Hải Dương vốn là tỉnh nghèo trong khu vực Đồng bằng Sông Hồng, đời sống nhân dân còn gặp nhiều khó khăn, mức độ gia tăng dân số khá cao, trình độ dân trí thấp, cơ sở hạ tầng nghèo nàn. Từ khi có chủ trương, chính sách đổi mới, xóa đói, giảm nghèo của Đảng và Nhà nước, một số bộ phận dân cư có vốn, có kiến thức đã tiếp thu được những tiến bộ khoa học công nghệ, tiếp cận được thị trường nên nhanh chóng trở thành một bộ phận có thu nhập khá giả. Ngược lại, do một số nguyên nhân nên một bộ phận khác lại gặp nhiều khó khăn trong sản xuất và đời sống, đã trở thành người nghèo. Sau khi có chính sách hỗ trợ về xóa đói, giảm nghèo thì một bộ phận người dân đã từng bước vươn lên thoát nghèo, song vẫn tiềm ẩn nguy cơ tái nghèo. Tính đến năm 2011, tỉnh Hải Dương còn khoảng 9,1% hộ đói nghèo trong toàn bộ dân cư toàn tỉnh⁽¹⁾, số hộ thoát nghèo vươn lên làm giàu chính đáng tăng nhanh. Hải Dương được coi là một điểm sáng trong xóa đói, giảm nghèo những năm gần đây.

Chúng tôi cho rằng mô hình xóa đói, giảm nghèo của Hải Dương cần được triển khai nhân rộng hơn trong thời gian tới góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp nông thôn của tỉnh.

1. Thực trạng xóa đói, giảm nghèo ở Hải Dương

1.1. Thực trạng chủ trương, chính sách của tỉnh Hải Dương về xóa đói, giảm nghèo

Chương trình mục tiêu quốc gia xóa đói, giảm nghèo lần đầu tiên được Chính phủ phê duyệt vào năm 1998. Ngày 27-09-2001, Chính phủ phê duyệt mục tiêu xóa đói, giảm nghèo và việc làm giai đoạn 2001-2005. Triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia XDGN tại địa phương, Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh Hải Dương đã thông qua Chương trình số 15/CTr ngày 01-11-2001 về xóa đói, giảm nghèo giai đoạn 2001-2005. Đây là một trong mười chương trình lớn của tỉnh Hải Dương nhằm cụ thể hóa Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIII. Thực hiện Chương trình số 15/CTr ngày 01-11-2001 về XDGN

^(*) NCS Khoa sử học, Học viện Khoa học xã hội.

⁽¹⁾ Cục Thống kê tỉnh Hải Dương: *Một số chỉ tiêu kinh tế - xã hội chủ yếu tỉnh Hải Dương*, <http://www.thongkeh.d.gov.vn>.

giai đoạn 2001- 2005 của tỉnh đến tháng 01-2002, Ban Chỉ đạo xóa đói, giảm nghèo 12 huyện, thành phố và 263 Ban xóa đói, giảm nghèo các xã, phường được củng cố, thành lập mới (Ban Chỉ đạo xóa đói, giảm nghèo tỉnh được thành lập theo Quyết định số 1576-QĐ/UB ngày 12-06-2001 của ủy ban nhân dân tỉnh). Các ban đã tiến hành khảo sát, điều tra xác định số hộ nghèo trên địa bàn, lập sổ sách theo dõi ở cả ba cấp (tỉnh - huyện - xã), xây dựng các mục tiêu và giải pháp phù hợp, thực hiện từng nội dung của Chương trình xóa đói, giảm nghèo.

Theo thông báo số 837-TB/TU về việc tiếp tục phát động cuộc vận động “Ngày vì người nghèo”, xây dựng “*Quỹ khám bệnh cho người nghèo*” năm 2004. Kế hoạch số 63-KH/TU ngày 18-01-2005 của tỉnh ủy Hải Dương về triển khai nghiên cứu tổng kết các chương trình lớn trong đó có chương trình xóa đói, giảm nghèo giai đoạn 2001-2005, trên cơ sở những vấn đề lớn được tổng kết, tỉnh đã đề xuất các quan điểm, mục tiêu, phương hướng, nhiệm vụ và giải pháp cụ thể trong những lĩnh vực quan trọng của tỉnh trong 5 năm (2006 - 2010).

Ngày 24-02-2005, Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương có Quyết định số 688-QĐ/UBND về việc phê duyệt kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm (2006-2010), trong đó có mục tiêu: Phát triển kinh tế gắn liền với tiến bộ và công bằng xã hội, tăng hộ giàu, giảm tỷ lệ hộ nghèo xuống 1% (theo tiêu chuẩn 2001-2005), đảm bảo cho đối tượng chính sách có mức sống bằng mức sống trung bình trong tỉnh.

Báo cáo Chính trị trình Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Hải Dương lần thứ XIV đã ghi rõ: “*Thực hiện tốt các chính sách xã hội, chương trình xóa đói, giảm nghèo (mỗi năm giảm 2% hộ nghèo),... Huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực, thực hiện các giải pháp để đẩy nhanh tốc độ*

giảm nghèo, giải quyết dứt điểm các hộ nghèo, diện chính sách mới phát sinh. Phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong việc thực hiện các chính sách xã hội, chương trình giảm nghèo”⁽²⁾.

Căn cứ vào Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và định hướng chung về xóa đói, giảm nghèo giai đoạn 2006-2010; Căn cứ vào nền kinh tế - xã hội của tỉnh và kế hoạch phát triển trong 5 năm tới, định hướng chung của tỉnh ủy Hải Dương trong giai đoạn này là: Tạo các cơ hội về phát triển sản xuất để hộ nghèo tự vượt nghèo thông qua các chính sách trợ giúp về đất đai, tín dụng, khuyến nông, dạy nghề, tạo việc làm, nhân rộng các mô hình xóa đói, giảm nghèo có hiệu quả; Cải thiện việc tiếp cận với các dịch vụ xã hội thông qua các chính sách về giáo dục, y tế, nhà ở, nước sạch, phát triển cơ sở hạ tầng phục vụ dân sinh; Xã hội hóa các hoạt động giảm nghèo; Ưu tiên hỗ trợ nguồn lực cho những xã có tỷ lệ nghèo cao, vùng sâu, vùng xa; tăng cường phân cấp cho cơ sở thực hiện Quy chế dân chủ cơ sở, công khai, bình đẳng trong quá trình tổ chức thực hiện chương trình, cải thiện sự tham gia của người dân, đặc biệt là phụ nữ nghèo.

Trong giai đoạn này, tỉnh Hải Dương còn đặt ra mục tiêu chung cho công tác xóa đói, giảm nghèo là: “*Giảm tỷ lệ nghèo từ 20% năm 2005 xuống còn 12,5% năm 2010*”⁽³⁾.

Sau 5 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIV, Hải Dương đã đạt được những thành tựu quan trọng trong công tác xóa đói, giảm nghèo, đời sống nhân dân ngày càng được nâng cao, diện mạo

⁽²⁾ Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Hải Dương (2005), *Báo cáo chính trị trình Đại hội Đại biểu Đảng bộ lần thứ XIV*, tr.32.

⁽³⁾ Sở Lao động – Thương binh và Xã hội Hải Dương (2006), *Tài liệu tập huấn xóa đói, giảm nghèo và công tác bảo trợ xã hội*, tr.31.

nông thôn thay đổi tích cực. Đại hội Đại biểu tỉnh Hải Dương lần thứ XV (2010) đã tổng kết đánh giá toàn diện kinh tế - xã hội, đồng thời nhấn mạnh đến mục tiêu xóa đói, giảm nghèo: “*Tỷ lệ hộ nghèo theo chuẩn mới giảm bình quân 2,5%/năm*”⁽⁴⁾.

Thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước về công tác xóa đói, giảm nghèo, tỉnh ủy, chính quyền luôn quán triệt và vận dụng sáng tạo vào thực tiễn. Qua nghiên cứu, chủ trương, chính sách về xóa đói, giảm nghèo của Hải Dương tập trung ở một số nội dung cơ bản sau:

Một là, coi việc xóa đói, giảm nghèo là nhiệm vụ của Đảng bộ, chính quyền các cấp, các ngành, từ tỉnh tới cơ sở và toàn thể nhân dân.

Hai là, huy động các nguồn hỗ trợ cho người dân thông qua nhiều kênh thực hiện, phát huy cao độ vai trò của các tổ chức, đoàn thể chính trị - xã hội trong công tác xóa đói, giảm nghèo.

Ba là, tạo điều kiện tốt nhất để người dân tiếp cận được các dịch vụ hỗ trợ xóa đói, giảm nghèo: giáo dục; y tế; hỗ trợ đào tạo và tìm việc làm...

Bốn là, xây dựng nhiều mô hình xóa đói, giảm nghèo, khôi phục nghề truyền thống, xây dựng mô hình cây, con ở một số xã có điều kiện phù hợp.

Năm là, phát huy nguồn lực tại chỗ, tính sáng tạo, đoàn kết của nhân dân.

Với kinh nghiệm lãnh đạo, chỉ đạo thực tiễn công cuộc xóa đói, giảm nghèo, Đảng bộ và chính quyền tỉnh tiếp tục vận dụng sáng tạo quan điểm của Đảng và Nhà nước đã đề ra phương hướng, nhiệm vụ cụ thể, trực tiếp để thực hiện thắng lợi các mục tiêu đề ra. Vấn đề xóa đói, giảm nghèo được Hải Dương xác định phải đi trước, phải là chiến lược quan trọng cần được đẩy mạnh thành phong trào rộng hơn nữa trong nhân dân. Những chủ trương của Đảng bộ, chính quyền tỉnh

giúp cho các cấp, ngành lấy đó là kim chỉ nam cho hành động để huy động được sức mạnh đoàn kết, quyết tâm trong toàn tỉnh thực hiện thắng lợi công cuộc xóa đói, giảm nghèo.

1.2. Thực trạng việc thực hiện công tác xóa đói, giảm nghèo của tỉnh Hải Dương

Một số kết quả đạt được

Bộ mặt nông thôn đã có sự thay đổi, đời sống của đại đa số dân nghèo trong tỉnh đã được cải thiện đáng kể.

Từ những bước đi sáng tạo, đúng đắn về xóa đói, giảm nghèo, Hải Dương đã có những chuyển biến quan trọng về mọi mặt. Tốc độ tăng trưởng GDP tăng nhanh hàng năm, tổng sản phẩm trong tỉnh (GDP) giai đoạn 2006-2010 tăng bình quân 9,8%/năm. Quy mô kinh tế của tỉnh được nâng lên, tổng sản phẩm năm 2010 gấp 2,3 lần so với năm 2005. GDP bình quân đầu người đạt 17,9 triệu đồng/năm, tương đương 964 USD (mức tiêu 17 triệu đồng).

Chủ trương chính sách của Đảng, Nhà nước về xóa đói, giảm nghèo được các cấp ủy, chính quyền, các ban, ngành triển khai đồng bộ với nguồn kinh phí huy động từ ngân sách nhà nước, các tổ chức xã hội và cộng đồng đã cải thiện đáng kể tình trạng đói nghèo ở các vùng dân cư trong tỉnh, đưa tỷ lệ hộ giảm bình quân 3%/năm (mức tiêu 2%/năm), đến cuối năm 2010 còn 4,9% (mức tiêu 7,5%).

Đời sống vật chất, cơ sở hạ tầng, nhà ở và các cơ sở dịch vụ của các hộ nghèo được cải thiện một cách rõ rệt. Kinh tế nông thôn tiếp tục có bước chuyển dịch tích cực. Tiểu thủ công nghiệp và làng nghề được khuyến khích phát triển, giá trị sản xuất tăng bình quân 27,3%/năm (mức tiêu 25%/năm); số lượng làng có nghề tăng, quy

⁽⁴⁾ Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Hải Dương (2010), Báo cáo chính trị trình Đại hội Đại biểu Đảng bộ lần thứ XV, www.haiduongdost.gov.vn.

mô nhiều làng nghề được mở rộng. Hạ tầng kinh tế - kỹ thuật nông thôn được cải thiện khá rõ: cải tạo, nâng cấp trên 3.000 km đường giao thông nông thôn, có trên 100 xã đã bê tông hoá 100% các tuyến đường nội bộ. Tỷ lệ hộ dân nông thôn được dùng nước hợp vệ sinh năm 2010 đạt 88% (mục tiêu 90%). Công tác khuyến nông, dạy nghề, tập huấn cho nông dân được duy trì thường xuyên. Cơ giới hoá các khâu trong sản xuất nông nghiệp có bước tiến đáng kể. Toàn tỉnh đã có 2.523 trang trại, tăng hơn 3 lần so với năm 2005, nhiều trang trại mở rộng quy mô và nâng cao giá trị sản xuất.

Đảng bộ, chính quyền các cấp cùng toàn dân tham gia tích cực Chương trình XĐGN

Nhận thức được tầm quan trọng của công tác xóa đói, giảm nghèo sẽ góp phần thúc đẩy sự thành công của chính sách xã hội, đảm bảo sự phát triển bền vững của địa phương và quốc gia. Tỉnh ủy và chính quyền các cấp đã khơi dậy và phát huy được sức mạnh tổng hợp các cơ quan ban ngành như: Mặt trận Tổ quốc, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân, Đoàn Thanh niên... vào hoạt động xóa đói, giảm nghèo. Các tổ chức này đã có nhiều phong trào cụ thể thu hút đông đảo sự quan tâm, giúp đỡ của cá nhân, cộng đồng, doanh nghiệp, các tổ chức phi chính phủ hỗ trợ cho chương trình hàng tỷ đồng. Nhiều cuộc vận động, phong trào do Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội phát động có ý nghĩa thiết thực, thu hút đông đảo nhân dân tham gia và đạt hiệu quả cao như: cuộc vận động *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư; Ngày vì người nghèo*, và các phong trào *Cựu chiến binh gương mẫu; Nông dân sản xuất kinh doanh giỏi; đoàn kết giúp nhau xóa đói giảm nghèo; Phụ nữ tích cực học tập; lao động sáng tạo; xây dựng gia đình hạnh phúc; Lao động giỏi; lao động sáng*

tạo; Thanh niên tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng...

Giúp người dân nghèo có niềm tin, có động lực khẳng định mình để thoát nghèo vươn lên trong cuộc sống

Chương trình xóa đói, giảm nghèo với những dự án đã trợ giúp cho người nghèo được vay vốn làm kinh tế, có việc làm, có thu nhập đã tạo điều kiện cho họ đứng lên tổ chức sản xuất, kinh doanh tìm ra lối thoát cho cuộc sống khó khăn của họ. Nhiều cá nhân, tập thể điển hình trong công tác xóa đói, giảm nghèo xuất hiện ở một số huyện, đơn vị: Xã Kim Khê, Kim Lương - mô hình nuôi cá đầm (Kim Thành); Xã Kim Tân, Đồng gia - mô hình cánh đồng bảy triệu/sào (Kim Thành); Mô hình phát triển kinh tế gắn liền với du lịch (Thanh Hà); Mô hình nuôi cá trong ao nổi ở Tứ Kỳ; Mô hình chăn nuôi ở Chí Linh... Kinh nghiệm tích cực trong công tác xóa đói, giảm nghèo của cá nhân, tập thể điển hình nhanh chóng được lan rộng. Những chủ thể trên họ luôn tích cực giúp đỡ các hộ nông dân đói, nghèo khác vươn lên làm giàu chính đáng trên quê hương mình.

Công tác chỉ đạo, tổ chức thực hiện chương trình xóa đói, giảm nghèo bước đầu có sự đổi mới tích cực

Quá trình thực hiện chương trình xóa đói, giảm nghèo được đẩy nhanh, sâu rộng trong từng địa phương. Hiện tượng tham nhũng, phiền hà trong việc cung cấp vốn, cây, con cho người dân hầu như không còn. Cán bộ của chương trình được đào tạo bài bản, có khả năng thực tiễn và tư vấn cho bà con nông dân. Nhiều mô hình tiên tiến hay đều được tổ chức tham quan, đánh giá và nhân rộng trên địa bàn tỉnh. Việc đổi mới trên tạo tiền đề quan trọng để quần chúng nhân dân tin vào đường lối đúng đắn của Đảng và chính quyền về chính sách xóa đói, giảm nghèo.

Một số hạn chế trong công tác xóa đói, giảm nghèo

Một là, Quá trình thực hiện chương trình xóa đói, giảm nghèo, việc chỉ đạo tổ chức thực hiện không đồng đều ở các địa phương, vẫn còn tình trạng tái nghèo. Đây chính là biểu hiện ở việc nhận thức chưa đầy đủ về mục tiêu, nhiệm vụ và tầm quan trọng của xóa đói, giảm nghèo. Điều đó thể hiện một số khía cạnh: chưa coi việc xóa đói, giảm nghèo là yêu cầu cấp thiết hiện nay; xóa đói, giảm nghèo là vấn đề mang tính đạo lý, trách nhiệm là việc làm của riêng của Đảng, chính quyền nên quá trình thực hiện thiếu đồng bộ, thiếu sự phối hợp; công tác tuyên truyền xóa đói, giảm nghèo còn bị xem nhẹ, chưa có tính chiều sâu liên tục.

Hai là, tỉnh ủy, chính quyền và ban ngành ở các cấp đã quan tâm chỉ đạo, song chưa tương xứng với phong trào xóa đói, giảm nghèo. Chưa có những tổng kết báo cáo triệt để về vấn đề này mà chủ yếu chỉ là những báo cáo mang tính liệt kê số liệu, còn mang tính đối phó. Chưa phân tích đánh giá đầy đủ về chương trình xóa đói, giảm nghèo. Công tác chỉ đạo, kiểm tra giám sát các chương trình xóa đói, giảm nghèo còn bộc lộ rất nhiều hạn chế.

Ba là, công tác điều tra, bình xét lập danh sách hộ đói nghèo ở một số địa phương còn ít được quan tâm, còn mang tính chất chủ quan của một số cán bộ làm công tác xóa đói, giảm nghèo ở thôn, xã. Kết quả huy động nguồn vốn từ sự ủng hộ, đóng góp của người dân các tổ chức doanh nghiệp đạt ở mức thấp, nhiều địa phương có tư tưởng ỷ lại, trông chờ vào Nhà nước. Việc giải ngân vốn còn chậm, còn biểu hiện quan liêu, dẫn đến chênh lệch giàu nghèo ở một số thôn, xã còn cao. Việc thực hiện chính sách xóa đói, giảm nghèo ở cơ sở còn nhiều sai sót, việc đào tạo nghề, tạo việc làm cho người lao động thoát nghèo

bên vững vẫn chưa được quan tâm kịp thời, triệt để. Sự lồng ghép chương trình xóa đói, giảm nghèo với các chương trình kinh tế - xã hội trong tỉnh chưa thống nhất dẫn đến sự chồng chéo giữa các cấp, ban, ngành.

2. Một số kinh nghiệm trong công tác xóa đói, giảm nghèo tỉnh Hải Dương

Xóa đói, giảm nghèo là chiến lược lâu dài, đòi hỏi sự nỗ lực của Đảng bộ, chính quyền và toàn dân. Trong quá trình thực hiện công tác xóa đói, giảm nghèo của tỉnh Hải Dương, theo chúng tôi, một số bài học kinh nghiệm cần được quán triệt đó là:

Một là, phải tạo chuyển biến nhận thức thông suốt trong nội bộ Đảng, chính quyền đến quần chúng từ cấp tỉnh đến cấp xã, thôn về chủ trương xóa đói, giảm nghèo

Qua hơn 10 năm thực hiện Chiến lược xóa đói giảm nghèo ở tỉnh Hải Dương cho thấy, để thực hiện tốt việc xóa đói, giảm nghèo trước hết phải giải quyết vấn đề nhận thức của đội ngũ cán bộ, đảng viên, đồng thời phải tuyên truyền rộng rãi trong nhân dân về tính đúng đắn, sáng tạo và cần thiết của chính sách xóa đói, giảm nghèo. Thống nhất trong tư tưởng, nhận thức đúng về chủ trương xóa đói, giảm nghèo là một đạo lý cao đẹp, là nghĩa vụ, quyền lợi và trách nhiệm của mỗi công dân. Từ đó, người dân sẽ quan tâm, tham gia tích cực, có trách nhiệm với việc xóa đói, giảm nghèo.

Chương trình xóa đói, giảm nghèo của Đảng và Nhà nước sẽ đóng vai trò quan trọng để nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân và tạo bàn đạp cho hội nhập quốc tế. Song, khó thành công nếu không có sự chung sức, đồng lòng của chính quyền và toàn thể nhân dân trong tỉnh. Thực tiễn cho thấy, địa phương nào có đội ngũ cán bộ vừa “hồng”, vừa “chuyên” thì phong trào xóa đói, giảm

nghèo được đẩy mạnh, đạt kết quả cao và ngược lại.

Hai là, lãnh đạo các ban, ngành đoàn thể ở địa phương phải làm tốt công tác tuyên truyền vận động quần chúng nhân dân tham gia

Quá trình thực hiện xóa đói, giảm nghèo chúng ta thấy rằng người dân là đối tượng quan trọng, trực tiếp nhất đối với chủ trương xóa đói, giảm nghèo. Người dân có thông suốt thì họ mới phối hợp cùng với chính quyền thực hiện các chủ trương, chương trình và đưa ra giải pháp thực hiện có hiệu quả cao, nhanh chóng và sâu rộng nhất. Để làm tốt vấn đề chuyển biến nhận thức thì công tác tuyên truyền về chủ trương xóa đói, giảm nghèo phải được đẩy mạnh, huy động công tác truyền thông ở các cấp như: loa phát thanh, đài, báo, xây dựng mô hình tham quan thực tế.

Công tác tuyên truyền phải làm cho người dân thấy được rõ ý nghĩa của việc chống lại đói nghèo; bất bình đẳng xã hội; nâng cao khả năng tiếp cận những thành tựu khoa học kỹ thuật của thế giới.

Ba là, các cấp, các ngành phải kịp thời đưa ra những giải pháp thích hợp trợ giúp và chính sách chăm lo cho người dân kịp thời

Muốn thực hiện tốt chủ trương xóa đói, giảm nghèo chúng ta không chỉ dừng lại ở việc nhận thức mà bởi thực tiễn luôn phải thay đổi, yêu cầu phải đưa ra các biện pháp trợ giúp cho người nghèo và hỗ trợ các chính sách tối ưu cho họ. Thực tiễn cho thấy, không có một giải pháp nào đúng đắn có hiệu quả với tất cả các giai đoạn, tất cả các địa phương, nên không thể máy móc, giáo điều mà cần tìm ra các giải pháp cụ thể thích hợp. Quan trọng là biết cách phát huy khả năng sáng tạo của mỗi địa phương và cá nhân người nghèo trong từng giai đoạn cụ thể. Trong quá trình thực hiện chủ trương xóa đói, giảm nghèo còn những hạn chế và hậu quả để lại, người dân là đối tượng phải gánh chịu hậu

quả đó trước tiên. Vì thế, các cấp các ngành cần có chính sách kịp thời tạo điều kiện cho họ, giúp họ về vật chất tinh thần để có niềm tin vươn lên trong cuộc sống. Quá trình chống lại cái đói, cái nghèo không phải một sớm một chiều vì thế các cấp, các ngành không được lơ là, chủ quan, biến pháp, chính sách cho họ: hỗ trợ giáo dục, y tế, việc làm. Tỉnh Hải Dương phải tiếp tục hoàn thiện hệ thống, cơ chế, chính sách cho người nghèo sao cho đồng bộ, hiệu quả thiết thực.

Bốn là, tiếp tục hoàn thiện bộ máy tổ chức thực hiện chính sách trợ giúp xã hội, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ chuyên trách về xóa đói, giảm nghèo

Quá trình triển khai thực hiện chủ trương xóa đói, giảm nghèo, tỉnh Hải Dương luôn coi trọng việc hoàn thiện bộ máy tổ chức thực hiện chính sách xã hội từ cấp tỉnh đến cấp cơ sở. Hải Dương coi đây là hệ thống xương sống của việc thực hiện thành công chính sách xã hội nói chung, chính sách xóa đói, giảm nghèo nói riêng. Bộ máy tổ chức thực hiện phải gọn, hiệu quả, năng động và luôn nắm bắt kịp thời những chủ trương, chính sách của cấp trên, kịp thời triển khai sâu rộng, nhanh chóng xuống cơ sở. Bộ máy tổ chức thực hiện còn có trách nhiệm tổng kết, đánh giá quá trình thực hiện tham mưu kịp thời cho đảng, chính quyền các cấp để công tác xóa đói, giảm nghèo có hiệu quả hơn.

Bên cạnh đó, Hải Dương luôn quan tâm đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ đội ngũ cán bộ làm công tác xóa đói, giảm nghèo, khắc phục hạn chế trong năng lực chuyên môn của cán bộ chuyên trách.

Năm là, đẩy mạnh các hoạt động, dự án, trợ giúp pháp lý, dạy nghề tạo việc làm, hướng dẫn cách thức khuyến nông cho người nghèo, phát hiện thế mạnh của từng hộ, địa phương để nhân rộng kịp thời

Xóa đói, giảm nghèo được triển khai

đồng bộ với các hoạt động, dự án kinh tế - xã hội trên địa bàn một số xã, thị trấn ở một số huyện (Nam Sách; Kinh Môn; Kim Thành...) đã góp phần giải quyết việc làm, tạo thu nhập nâng cao mức sống của người dân nghèo so với giai đoạn trước. Nhiều đề án phát triển nông, lâm, ngư bước đầu triển khai đã làm thay đổi bộ mặt nông thôn và lối sống của người nghèo trong tỉnh. (Kim Thành – xã Đồng Gia, Kim Tân; Huyện Kinh Môn – Khu Đảo...). Các khu công nghiệp (Nam Sách; Phú Thái; Minh Tân...) đã góp phần giải quyết việc làm cho hàng vạn lao động, giảm các tệ nạn xã hội trên địa bàn.

Sở dĩ công tác xóa đói, giảm nghèo có chuyển biến tốt là bởi Ban Chỉ đạo xóa đói, giảm nghèo của tỉnh đã tìm ra được những mặt mạnh, mặt hạn chế của từng địa phương (địa lý, nguồn lao động, đất đai và nguồn lực khác...) từ đó đưa ra biện pháp phù hợp cho việc xóa đói, giảm nghèo ở từng địa bàn cụ thể.

Sáu là, thường xuyên đổi mới cơ chế dự toán và phân bổ định mức chi tiêu ngân sách Nhà nước về trợ giúp xóa đói, giảm nghèo theo hướng công khai minh bạch và xuất phát từ thực tế

Việc đổi mới cơ chế dự toán và nâng cao định mức ngân sách cho mục tiêu xóa đói, giảm nghèo ở tỉnh Hải Dương thời gian qua là nhân tố quan trọng để đẩy mạnh công cuộc xóa đói, giảm nghèo của tỉnh. Nếu không làm tốt vấn đề này, các địa phương trong tỉnh sẽ không đủ nguồn lực tài chính dẫn đến các đề án, trợ giúp đều không đi đến đích, hiệu quả không cao dẫn đến tình trạng lãng phí nguồn vốn, tiềm lực của Nhà nước và địa phương.

Mặt khác, trong quá trình thực hiện, Hải Dương bước đầu đã thực hiện công khai minh bạch từng tiểu mục chi cho xóa đói, giảm nghèo, hạn chế thất thoát lãng phí, quan liêu và tiêu cực. Vì vậy, đối tượng được hưởng và trong nhân dân đều

tin tưởng và đánh giá cao chủ trương và quá trình thực hiện công tác xóa đói, giảm nghèo của tỉnh.

3. KẾT LUẬN

Chủ trương xóa đói, giảm nghèo là một sáng tạo lớn, bước đột phá trong tư duy và hành động của Đảng và Nhà nước trong sự nghiệp đổi mới đất nước, đã thu hẹp khoảng cách giàu nghèo, đồng thời tô đẹp thêm giá trị nhân văn, giàu lòng nhân ái của dân tộc. Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ công tác xóa đói, giảm nghèo trong tỉnh đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Những thành tựu đó đã minh chứng chủ trương xóa đói, giảm nghèo đã đi vào lòng dân, đã phát huy được năng lực, trí tuệ tập thể của cán bộ và nhân dân trong công cuộc chống lại đói nghèo, lạc hậu. Thực tiễn chỉ đạo sát sao, công tác xóa đói, giảm nghèo trong tỉnh đã rút ra được nhiều bài học kinh nghiệm quan trọng trong chủ trương và quá trình thực hiện. Qua đó, Hải Dương được coi là một trong những điểm sáng trong quá trình lãnh đạo thực hiện công tác xóa đói, giảm nghèo. Những thành tựu trên, tỉnh Hải Dương góp phần cùng toàn Đảng, toàn dân thực hiện thắng lợi mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp nông thôn và hội nhập quốc tế.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Hải Dương (2005), *Báo cáo chính trị trình Đại hội Đại biểu Đảng bộ lần thứ XIV*.
2. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Hải Dương (2010), *Báo cáo chính trị trình Đại hội Đại biểu Đảng bộ lần thứ XV*, www.haiduongdost.gov.vn.
3. Cục Thống kê tỉnh Hải Dương: *Một số chỉ tiêu kinh tế - xã hội chủ yếu tỉnh Hải Dương*, <http://www.thongkehd.gov.vn>.
4. Sở Lao động – Thương binh và Xã hội Hải Dương (2006), *Tài liệu tập huấn xóa đói, giảm nghèo và công tác bảo trợ xã hội*.